

SEEDS

Supporting Engagement in European Elections
and Democratic Societies

ELECTION-WATCH.EU

Co-funded by
the European Union

Strategický dokument

Zajištění řádného průběhu voleb do Evropského parlamentu v roce 2024

srpen 2023

SHRNUTÍ

Cílem tohoto strategického dokumentu¹ je přispět k zajištění řádného průběhu voleb do Evropského parlamentu (EP) v roce 2024 prostřednictvím:

- **upozornění na rizika a příležitosti** v rámci politické kampaně a volebních procesů, včetně záměrného vměšování, **dezinformací** a potenciálních problémů vyplývajících z omezování občanského prostoru;
- poukázání na to, jak je možné posílit **rovnost příležitostí, začlenění, transparentnost a odpovědnost** v rámci volebního procesu;
- předložení **doporučení směřujících k posílení řádného průběhu a bezpečnosti voleb.**

Tento strategický dokument doporučuje Evropské unii a jejím členským státům:

- pobídnout členské státy, aby se **zapojily do ucelené volební reformy na evropské úrovni**;
- **posílit svobodu médií a chránit novináře** před výhružkami a zastrašováním;
- **chránit občanský prostor a posílit zapojení občanské společnosti** do volebního procesu;
- zvýšit **zapojení mladých lidí, žen, osob se zdravotním postižením a mobilních občanů EU**;
- **posílit dohledové orgány** za účelem zajištění jednotného uplatňování pravidel vztahujících se k politické reklamě a financování politických stran;
- **zlepšit strategie boje proti dezinformacím** a povědomí o zdrojích informací;
- **podnítit politické diskuse** a zapojení evropských občanů v demokratických procesech;
- **posílit vnímání EU** jako propagátora a vzor demokratických voleb.

¹ Před zveřejněním byl tento strategický dokument přijatý v rámci projektu „Podpora zapojení se do evropských voleb a demokratických společností“ (*Supporting Engagement in European Elections and Democratic Societies – SEEDS*) poskytnut zainteresovaným subjektům v rámci volebního procesu k vyjádření připomínek. Originální verze dokumentu v angličtině je k dispozici v překladech do osmi evropských jazyků – bulharštiny, češtiny, lotyštiny, maďarštiny, polštiny, rumunštiny, řečtiny a slovenštiny – na této [webové stránce](#).

ÚVOD

Tento strategický dokument vychází z probíhajícího výzkumu a prosazování lidských práv organizacemi [Election-Watch.EU \(EW\)](#), [Evropské partnerství pro demokracii \(EPD\)](#), [Democracy Reporting International \(DRI\)](#), a [Evropská platforma pro demokratické volby \(EPDE\)](#). Během čtyř tematických webinářů v rámci projektu [„Podpora zapojení se do evropských voleb a demokratických společností“ \(Supporting Engagement in European Elections and Democratic Societies – SEEEDS\)](#) se sešli evropští političtí činitelé a odborníci a diskutovali o klíčových tématech evropských voleb 2024.² Skupina diskutujících na vysoké úrovni, včetně zástupců čtyř hlavních politických skupin a občanské společnosti, debatovala o posílení opatření pro řádný průběh voleb před nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu, které se uskuteční 4. července 2023.³ Partneři projektu SEEEDS jsou připraveni poskytnout podporu rozhodovacím orgánům v rámci Evropské unie i členských států ve snaze ochránit důvěru ve volební proces a posílení opatření pro řádný průběh voleb do Evropského parlamentu v roce 2024. Závěry výzkumu a doporučení jsou uvedena ve čtyřech kapitolách: 1) rovnost a začlenění, 2) transparentnost, 3) odpovědnost a 4) rizika a příležitosti.

1) ROVNOST A ZAČLENĚNÍ

Volby do Evropského parlamentu v roce 2024 budou sestávat ze 27 různých voleb, z nichž vzejde jeden zastupitelský orgán. Ačkoli na evropské úrovni existuje obecný legislativní rámec pro pořádání voleb, každý členský stát při jejich konání vychází ze svého vlastního volebního systému a své volební správy, jež jsou zakotveny v jeho vlastním právním rámci a volebních tradicích. Následkem toho existují rozdíly v oblasti volebních práv, pravidel a postupů, od způsobilosti k právu volit a být volen po harmonogram voleb, volební dny a způsoby hlasování. Podmínky pro účast ve volbách se značně liší, a naskýtá se tak prostor k jejich zlepšení, čímž by se dosáhlo zkvalitnění příležitostí v otázkách rovnosti a začlenění.⁴

Závěry

V průběhu současného i předchozího volebního období hlasovala většina poslanců Evropského parlamentu pro legislativní reformy zaměřené na větší soudržnost v oblasti volebního práva v rámci Evropy. Legislativa předložená v EP však dosud nebyla jednomyslně přijata všemi členskými státy EU, a nestala se proto zákonem. Přestože zbývající legislativní cesty před volbami do EP v roce 2024 mohou být omezené, stále existuje prostor ke zlepšení pro specifické skupiny voličů, například pro začlenění mobilních evropských občanů, jakož i pro přístupnost voleb pro osoby se zdravotním postižením. Ženy bývají na kandidátkách ve většině členských států znevýhodněny, což vede k jejich nerovnému zastoupení.⁵ Novým fenoménem, který postihuje kandidující ženy více než muže, jsou genderově podmíněné nenávistné projevy na internetu.

Stále existují právní a praktické překážky pro účast osob se zdravotním postižením ve volbách. Zatímco právní překážky se týkají především osob s mentálním a psychosociálním postižením, miliony lidí se potýkají s praktickými překážkami, počínaje fyzickou přístupností v rámci volebního procesu a dostupností relevantních informací konče. Dosavadní reformní úsilí přinesla jeden klíčový poznatek,

² Projekt SEEEDS má za cíl: zvýšit povědomí o evropských volbách, bojovat proti dezinformacím a překlenout propast mezi aktivními evropskými občany a rozhodovacími orgány EU; vypracovat praktická doporučení na evropské úrovni; podpořit účast občanů, zejména žen, mladých lidí, voličů se zdravotním postižením a mobilních evropských občanů. Čtyři webináře v rámci projektu SEEEDS lze zhlédnout online: [webinář 1](#) na téma „Rovnost a začlenění“, [webinář 2](#) na téma „Transparentnost“, [webinář 3](#) na téma „Odpovědnost“ a [webinář 4](#) na téma „Rizika a příležitosti“.

³ Shrnutí schůzky v Evropském parlamentu na vysoké úrovni je k dispozici [zde](#) a videozáznamy lze přehrát ve [zkrácené](#) i [dlouhé verzi](#).

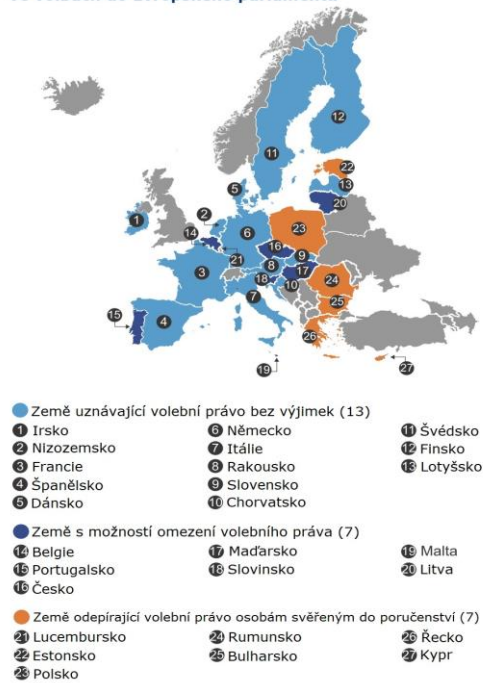
⁴ [Zpráva mise ke zhodnocení průběhu voleb organizace Election-Watch.EU z roku 2019](#)

⁵ [Ženy v Evropském parlamentu \(2022\)](#)

a to, že se nejlepších výsledků dosahuje tam, kde organizace osob se zdravotním postižením aktivně spolupracují s volebními orgány na odstranění zbývajících překážek.

Tabulka 1: Volební právo osob se zdravotním postižením v roce 2021⁶

Volební právo osob se zdravotním postižením ve volbách do Evropského parlamentu

Úsilí Evropského parlamentu a organizací občanské společnosti o propagaci posledních voleb do Evropského parlamentu vedlo k pozoruhodné účasti, zejména mezi mladými lidmi a prvovoliči, a to ve většině členských států EU, nikoli však ve všech. Je třeba vyvinout další úsilí k udržení zájmu mladých lidí a zvýšení jejich aktivní účasti v dění na evropské úrovni. Jedním z opatření v tomto směru může být snížení věkové hranice pro získání volebního práva na 16 let. Zapojení mladých lidí by mohlo být rovněž posíleno vytvořením možností nezávislého pozorování voleb a využitím stanovisek z daného pozorování v rámci volebních reforem. Volební pozorování organizované občany dosud není v celé EU umožněno na stejné úrovni kvůli různorodým právním předpisům, ovšem podpora takové aktivní účasti ve volebním procesu by dále mohla zvýšit účast mladých lidí a přispět k větší transparentnosti a odpovědnosti v rámci voleb. Aby bylo možné pokračovat v započatých volebních reformách, je zapotřebí dalšího společného úsilí evropských institucí a členských států EU.

Doporučení

Vyzýváme Evropskou unii a členské státy EU k následujícímu:

1. V zájmu zajištění rovnosti práva volit a kandidovat v celé EU by měly zvážit zavedení **dalších společných evropských kritérií pro způsobilost k právu volit a kandidovat**.
2. V zájmu snížení překážek, jimž ženy při své kandidatuře čelí, je třeba zavést další **opatření s cílem podpořit rovnou účast žen i mužů**. Toho lze docílit například prostřednictvím právních předpisů pro registraci kandidátů. Prioritně by se měly řešit zejména nenávislné projevy na internetu na základě pohlavní identity kandidátů.
3. Státy by měly odstranit zbývajcí **překážky bránící účinnému zapojení osob se zdravotním postižením ve volebním procesu**, včetně překážek souvisejících s právními omezeními na základě mentálního/intelektuálního postižení či se ztíženým přístupem do volebních místností a překážek v přístupu k informacím. Přednostně by měla být přijata opatření cílená na **podporu nezávislého a informovaného** hlasování a rozhodování, např. svobodná volba asistence a asistenčních pomůcek.
4. EU a členské státy by měly přiznat mobilním občanům EU stejná volební práva a možnosti zaregistrovat se, volit a kandidovat ve volbách ve všech členských státech EU.
5. Ve snaze déle **podporovat účast mladých lidí** ve volbách by bylo vhodné realizovat pravidelné **cílené informační kampaně** a další aktivity s cílem vysvětlit fungování evropských institucí a demokratických procesů.

⁶ [Zpráva o stavu lidských práv za rok 2022](#) organizace Evropské fórum zdravotně postižených osob (European Disability Forum – EDF)

6. Do svých právních předpisů by členské státy EU měly přijmout konkrétní předpisy, které by výslovně umožnily **nezávislé pozorování voleb pod vedením občanů** v průběhu celého volebního procesu, včetně přístupu a akreditace, neboť pozorovatelé napomáhají odhalit nedostatky v rámci procesu a poukazují na osvědčené volební postupy.
7. Členské státy i EU by měly zahájit **proces volebních reforem, který bude otevřený všem, založený na konzultacích s veřejností a její aktivní účasti**, do něhož se zapojí široké spektrum aktérů, včetně občanské společnosti a nedostatečně zastoupených skupin občanů.

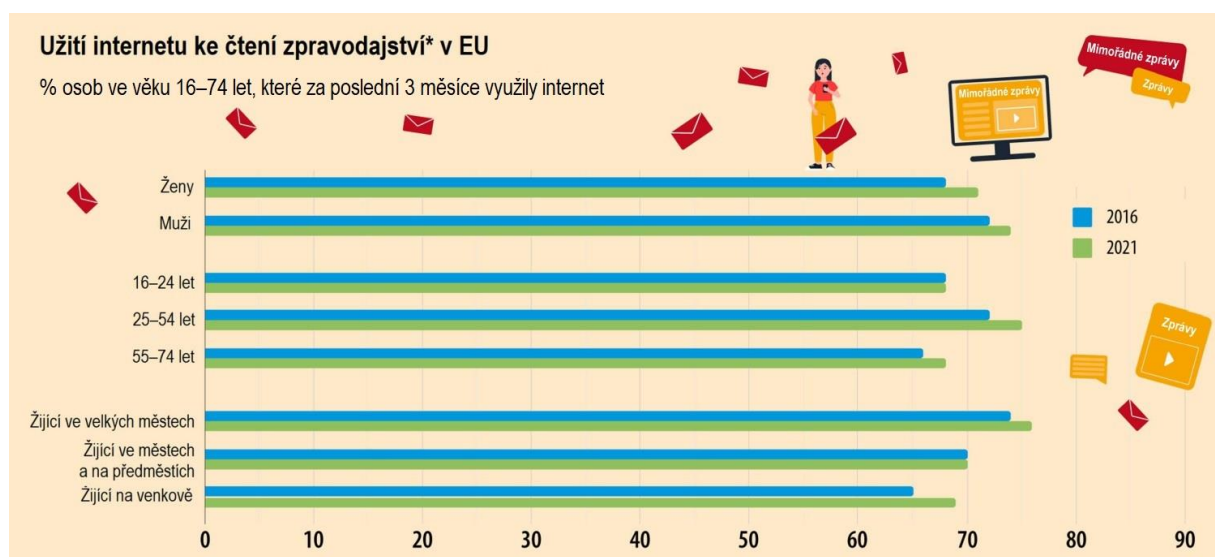
2) TRANSPARENTNOST

Transparentnost je klíčovou zásadou věrohodných voleb. Nezávislé prověřování politických kampaní a volebních procesů aktéry zúčastněnými ve volbách, ať už politickými stranami, volebními pozorovateli nebo voliči, posiluje důvěru veřejnosti, že volby proběhly bez nesrovnalostí či záměrného vměšování. Ačkoli politická reklama na internetu nabývá v předvolebních kampaních na významu, relevantní právní úprava a dohled nad ní na úrovni EU a členských států do značné míry chybí.

Závěry

Instituce EU připravují předpisy k právní úpravě politické reklamy⁷ s cílem zvýšit transparentnost politické reklamy a kampaní na internetu využívajících umělou inteligenci a bojovat proti dezinformacím. Internetové zpravodajské platformy nabývají mezi občany EU na významu jako hlavní zdroj zpráv. Dosud je politická reklama na internetu regulována pouze na základě dobrovolného samoregulačního závazku hlavních platform. Tento [kodex zásad boje proti šíření dezinformací](#), aktualizovaný v roce 2022, nedokázal vyřešit řadu problémů týkajících se politické reklamy, například nedostatečný nezávislý dohled. Síť X (dříve Twitter), důležitá platforma pro politickou debatu, od kodexu odstoupila.

Tabulka 2: Užití internetu ke čtení internetových zpravodajských portálů / novin / zpravodajských časopisů v rámci EU⁸

* Čtení internetových zpravodajských portálů / novin / zpravodajských časopisů

ec.europa.eu/eurostat

⁷ [Iniciativa Evropské komise ke zvýšení transparentnosti a zlepšení právní úpravy politické reklamy](#)

⁸ [Eurostat, srpen 2022](#), viz dále průzkum agentury Eurobarometer FL011EP: [Průzkum médií a zpravodajství v roce 2022](#)

Plánovaná právní úprava, včetně možného sankčního mechanismu, měla být podle plánu schválena v polovině roku 2023 a zavedena před volbami do Evropského parlamentu v roce 2024. Nicméně přetrvávají významné obavy, například v oblasti ochrany osobních údajů, tajnosti hlasování, řešení algoritmických zkreslení technologií vůči ženám a menšinám,⁹ které znesnadňují plné uplatnění přístupu zohledňujícího lidská práva. Organizace občanské společnosti sehrály klíčovou úlohu při formování nové právní úpravy volebních procesů, ale potýkají se s problémy souvisejícími se zmenšujícím se občanským prostorem či nedostatečným uznáním.

Doporučení¹⁰

Vyzýváme Evropskou unii a členské státy EU k následujícímu:

1. V rámci právní úpravy politické reklamy by měly uplatňovat **přístup zohledňující lidská práva** s cílem ochránit základní svobody, demokratické procesy a principy otevřeného vládnutí.¹¹
2. Před volbami do Evropského parlamentu v roce 2024 by se měly zasadit o **včasné přijetí** a plné zavedení nového právního rámce pro politickou reklamu ve všech 27 členských státech EU. Je třeba upřesnit **definici politické reklamy** tak, aby zahrnovala pouze sponzorovaný politický obsah, a nikoli veškerý politický obsah. EU a členské státy by měly zvážit zavedení **účinných sankcí a mechanismů k jejich vymáhání** všemi členskými státy EU, Komisí a agenturami EU, jakož i obecného nařízení o ochraně osobních údajů ([GDPR](#)) a aktu o digitálních službách ([DSA](#)).
3. Měly by zavést opatření k **prosazení podrobného a včasného podávání zpráv o financování kampaní a reklamy** volebním orgánům.
4. Je třeba **posílit dohledové orgány** na úrovni EU, např. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů ([EDPB](#)), a na úrovni členských států EU, např. vnitrostátní orgány zaměřené na dohled a regulaci médií a sledování údajů.
5. EU i členské státy by se měly zasadit o **ochranu osobních údajů**, které by neměly být používány bez souhlasu, a to ani pro účely politické reklamy a tzv. mikrotargetingu. Je nezbytné zakázat standardní souhlas pro externí společnosti a sledování napříč platformami. Jednotlivci by měli být jasně a transparentně informováni o tom, proč se jim zobrazují určité reklamy a kdo za ně zaplatil.
6. EU i členské státy by se měly zasadit o **zpřístupnění veškeré politické reklamy na internetu a umožnění jejího snadného vyhledávání**, kdy se zobrazí podrobné informace o zadavateli, zdroji a výši vynaložených finančních prostředků, počtu oslovených uživatelů a také konkrétní parametry cílení reklamy, které byly použity.
7. Je třeba **rozšířit a chránit prostor pro činnost organizací občanské společnosti**, mimo jiné prostřednictvím plného uznání pozitivní úlohy nezávislého volebního pozorovatelství či monitorování platform zaměřujících se na reklamní technologie před volbami, během nich i po nich, a rovněž zavedením akreditací.

⁹ Agentura EU pro základní práva, 2022: [Zkreslení v algoritmech – umělá inteligence a diskriminace](#)

¹⁰ Další doporučení byla navržena v dokumentu [Společné priority organizací občanské společnosti a organizací na podporu demokracie v rámci balíčku na obranu demokracie](#) přijatém v březnu 2023.

¹¹ Podniky působící v územní působnosti členských států EU by měly dodržovat lidská práva v souladu s [obecnými zásadami OSN pro podnikání a lidská práva](#).

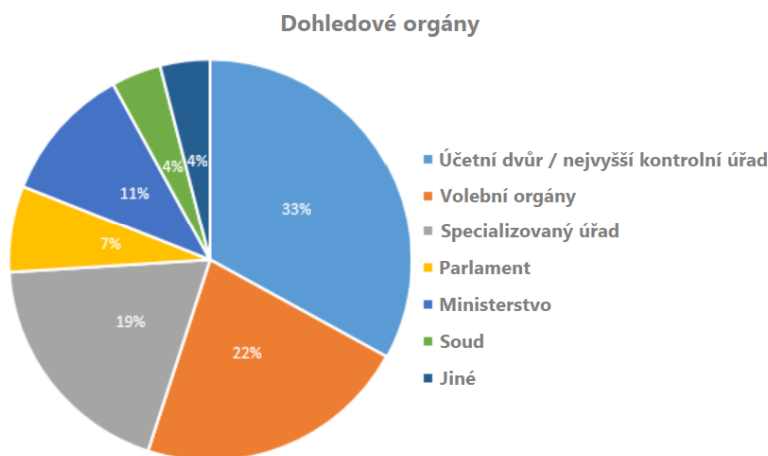
3) ODPOVĚDNOST

Odpovědnost v oblasti správy financování politických stran je základem řádnosti volebních i politických procesů a zahrnuje mechanismy, jejichž cílem je pohnat aktéry zapojené do volebního procesu k odpovědnosti v případě nedodržení platných předpisů. Mechanismy odpovědnosti na evropské i vnitrostátní úrovni mají zajistit účinné prosazování předpisů prostřednictvím systémů dohledu a sankcí. Odpovědnost je společnou hodnotou v rámci celé Evropské unie, která sehrává zásadní úlohu při prosazování osvědčených postupů ve svých členských zemích. V celé EU existuje řada dohledových orgánů pro kontrolu financování politických stran, jejichž úkolem je dohled nad mechanismy odpovědnosti a jejich prosazování.

Závěry

Stávající předpisy EU a členských států o financování politických stran a kampaní neodpovídají potřebám EU jako společenství se společnými hodnotami. Má-li se EU stát aktérem prosazujícím osvědčené postupy v otázce odpovědnosti, musí se vypořádat s novými výzvami, například dezinformacemi, kampaněmi na internetu a zahraniční vlivem. Existují rozdíly mezi pravidly na úrovni EU¹² a vnitrostátními předpisy upravujícími financování v rámci voleb do EP i navrhovanými strategiemi pro posílení odpovědnosti v oblasti správy financování politických stran. Sledování toku peněz se stalo běžným problémem, se kterým se shodně potýká většina vnitrostátních dohledových orgánů. Rozdíly mezi EU a členskými státy existují také v oblasti mechanismů prosazování práva.

Tabulka 3: Pověřené dohledové orgány v členských zemích EU¹³

Evropské politické strany čelí při vedení kampaně řadě překážek.¹⁴ Rozlišování mezi evropskými a národními kampaněmi ovlivňuje jejich schopnost oslovit voliče, což zásadně zpochybňuje legitimitu jejich role. Stávající vnitrostátní předpisy upravující volby do Evropského parlamentu se většinou vztahují na činnost národních politických stran a financování volebních kampaní do EP zůstává vnitrostátní zále-

žitostí, což vytváří překážky mezi evropskou a vnitrostátní úrovní právní úpravy financování.

Doporučení:

Vyzýváme Evropskou unii a členské státy EU k následujícímu:

1. EU a členské státy by měly **překlenout rozdíl mezi evropskou právní úpravou činnosti evropských politických stran a vnitrostátní právní úpravou činnosti národních politických stran**, zejména

¹² Upraveno [nařízením č. 1141/2014](#)

¹³ Evropská platforma pro demokratické volby, červen 2022: [Záhadná pravidla – rovná hra?](#)

¹⁴ Viz: Evropská platforma pro demokratické volby, červen 2022: [Záhadná pravidla – rovná hra?](#) a [Zpráva mise ke zhodnocení průběhu voleb organizace Election-Watch.EU z roku 2019](#)

v případech, kdy jsou národní kampaně přeshraniční povahy, například politická reklama na internetu.

2. S cílem zajistit jednotné a důsledné uplatňování předpisů EU členskými státy a **překlenout rozdíly v převedení pravidel v oblasti správy financování politických stran v právní předpisy** by měly EU a členské státy **zřídit síť dohledových orgánů** pod kontrolou evropského kontrolního orgánu (Úřad pro evropské politické strany a evropské politické nadace – [APPF](#)). Ačkoli úřad nemá mandát k právní úpravě činnosti národních politických stran, mohl by napomoci národním dohledovým orgánům s účinnějším plněním jejich povinností.
3. **Je třeba odstranit stávající překážky ve financování, které brání evropským politickým stranám v účasti na značném počtu národních volebních kampaní do Evropského parlamentu.** Absence jasného rozlišení mezi národními kampaněmi v členském státě v rámci „vnitrostátní“ volební kampaně do EP a evropskými kampaněmi vedenými prostřednictvím evropských volebních aktivit v členském státě významně ovlivňuje schopnost evropských politických stran zapojit se do volební kampaně.

4) RIZIKA A PŘÍLEŽITOSTI

Potenciální problémy, které mohou nastat v průběhu voleb do Evropského parlamentu, narůstají v důsledku digitalizace politických kampaní a využívání zpravodajství, jakož i v důsledku nedemokratických zásahů zvenčí i zevnitř. Specifický problém představuje eroze demokracie a právního státu v řadě členských států. Extrémně neobjektivní zpravodajství veřejnoprávních médií, překrývání státních a stranických funkcí a absence nezávislého soudnictví v některých případech přispívají k problémům, které ohrožují řádnost průběhu volebního procesu do Evropského parlamentu.

Současně se ve volbách do Evropského parlamentu objevily příležitosti spočívající v tom, že se u více voličů zvýšila motivace k obraně demokratických struktur a že se EU výrazněji prosazuje jako rozhodující politický aktér, zejména v souvislosti s covidovou pandemií, evropskými fondy na obnovu a její rolí při podpoře Ukrajiny. Tento impuls by se mohl promítnout do mobilizace voličů, ale také znovu oživit myšlenku volebních lídrů kandidátek (tzv. spitzenkandidátů).

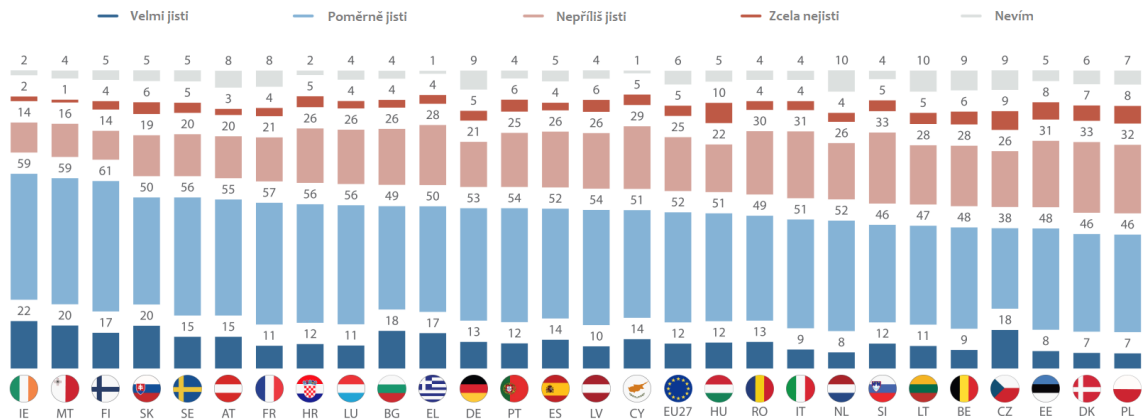
Závěry

Povědomí o dezinformacích a nenávistných projevech jako o možném riziku se od voleb do Evropského parlamentu v roce 2019 zvýšilo, a to i díky pokračujícímu úsilí evropských institucí v této oblasti.¹⁵ Ve snaze prospět svým vlastním strategickým cílům se země jako Rusko, Čína a další autoritářské státy snaží ovlivňovat veřejnou diskusi v rámci EU, zejména na internetu.

¹⁵ Viz [EUvsDisinfo](#)

Tabulka 4: Jistota občanů EU, že rozpoznají dezinformace v členských zemích EU¹⁶

Q13 | Jste si jisti, že dokážete rozpoznat dezinformace, když se s nimi setkáte?

Poznámka: V důsledku zaokrouhlení se nemusí procentuální údaje rovnat 100.

Průzkum agentury Eurobarometer FL011EP – Průzkum médií a zpravodajství v roce 2022

Základ (%): n = 52 347 – všichni účastníci (EU 27)

Riziko neobjektivního zpravodajství v médiích dále zvyšuje problém oligarchické nebo státní kontroly nad médii v několika členských státech, jakož i zmenšující se prostor pro nezávislá média obecně. To zahrnuje mimo jiné vyhrožování fyzickým násilím, legislativu týkající se zahraničních agentů, státní dohled a strategické žaloby proti účasti veřejnosti (*Strategic Lawsuits Against Public Participation – SLAPP*).¹⁷ Tyto okolnosti mají nepříznivý vliv na kvalitu politických kampaní a volebních procesů.¹⁸ Kromě toho dobře zdokumentované znepokojující trendy v souvislosti s nezávislostí soudnictví,¹⁹ zejména v Polsku a Maďarsku, by v případě, že by vyvstaly problémy v rámci volebního procesu, mohly potenciálně ovlivnit volby do Evropského parlamentu. Nezávislost soudů je v několika členských státech vnímána jako nízká.²⁰

Přestože volby do Evropského parlamentu v roce 2019 zaznamenaly vůbec první nárůst volební účasti, vyvolává tato otázka i nadále znepokojení zejména v členských státech, které trvale zaznamenávají velmi nízkou účast ve volbách do Evropského parlamentu. EU začala být výrazněji vnímána zejména v souvislosti s covidovou pandemií a ruskou agresivní válkou proti Ukrajině. Volby do EP by z tohoto zviditelnění mohly těžit, zejména bude-li konečně realizován záměr prosazení volebních lídrů kandidátek (jeden hlavní kandidát za každou frakci, vítěz se stává předsedou Evropské komise, tzv. spitzenkandidáti). V roce 2019 tento slib členské státy nesplnily. Volební lídři kandidátek by mohli přispět k vytvoření pocitu sounáležitosti s institucemi EU, jakož i přímého zastoupení a možnosti výběru

¹⁶ Průzkum agentury Eurobarometer: [Průzkum médií a zpravodajství v roce 2022](#)

¹⁷ [Směrnice EU proti žalobám SLAPP](#) se připravuje; viz také: projekt [PATFox](#)

¹⁸ Viz [zprávy o volebních aktivitách](#) Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). Mise [OBSE/ODIHR](#) například v souvislosti s maďarskými parlamentními volbami v roce 2022 uvedla, že „(m)édia jsou rozdělena na základě politických preferencí a působí na stále koncentrovanějším trhu. Rozsáhlé vládní reklamní kampaně a neobjektivní zpravodajství ve veřejnoprávních a mnoha soukromých médiích poskytly vládnoucí straně značně širokou platformu pro kampaň. Možnosti kampaně v médiích pro ostatní strany byly výrazně omezeny ústavním zákazem placené politické reklamy a skrovným přidělováním volného vysílacího času pouze několika málo médiím.“

¹⁹ [Zpráva EU o právním státu v roce 2022](#)

²⁰ Průzkum agentury Eurobarometer, červen 2023: [Vnímání nezávislosti vnitrostátních soudních systémů v EU širokou veřejností](#)

ve volbách. Vlády členských států EU odmítly [návrh odhlasovaný Evropským parlamentem](#), který by zavedl celounijní volební obvod s volbou 28 europoslanců. Místo toho se vlády členských států EU předběžně dohodly na přidání 15 křesel do Evropského parlamentu, čímž by se počet křesel pro příští období EP v letech 2024–2029 zvýšil ze 705 na 720.²¹

Doporučení

Vyzýváme Evropskou unii a členské státy EU k následujícímu:

1. S cílem zabránit zjetí médií a neobjektivnímu zpravodajství je třeba **posílit svobodná a nezávislá média a chránit novináře, lidskoprávní aktivisty** a organizace občanské společnosti a bojovat proti omezením v podobě právních předpisů týkajících se zahraničních agentů, žalob SLAPP, vyhrožování fyzickým násilím a zastrašování.
2. Ve snaze posílit zapojení voličů a pozitivní obraz projektu Evropské unie by měly členské státy **podněcovat politické debaty** o tématech důležitých pro evropské voliče a podporovat zapojení občanů v demokratických procesech, přičemž je důležité vyvažovat pozornost věnovanou protievropským narativům a krajně pravicovým stranám ve volbách.
3. Je nezbytné **rozhodně zakročit proti ohrožení právního státu** v členských státech, neboť nedostatky v oblasti právního státu mohou negativně ovlivnit řádný průběh voleb (tj. možnost domáhat se ochrany u soudu ve věci voleb).
4. Za účelem zvýšení povědomí občanů o zdrojích informací a jejich kvalitě by měly EU a členské státy **usilovat o zlepšení komunikace ohledně činnosti institucí EU v boji proti dezinformacím**.
5. Za pomoci občanské společnosti, médií a akademické obce je třeba zasadit se o **vytvoření silnějších systémů k monitorování a boji proti dezinformacím** v rámci EU i v domácích podmínkách členských států.
6. EU i členské státy by měly usilovat o **posílení vnímání Evropské unie** veřejností jako organizace, jež přináší řešení problémů, a v tomto ohledu lépe informovat občany o její činnosti a fungování.

²¹ Francie, Nizozemsko a Španělsko by získaly další dva europoslance a Belgie, Dánsko, Finsko, Irsko, Lotyšsko, Polsko, Rakousko, Slovensko a Slovinsko po jednom europoslanci. Změny musí ještě formálně právně schválit Evropská rada a samotný parlament; [Politico.EU, 28. července 2023](#).